

Spis treści

WYKŁAD PIERWSZY	5
Wprowadzenie do tematu. Aktualność renesansu mitów w sztuce i społeczeństwie. Dionizos romantyczny i jego źródła antyczne. Bóg przyszłości czy bóg kontroświecenia?	
WYKŁAD DRUGI	49
Obecność mitu zademonstrowana na przykładzie trzech tekstów współczesnych (Horst Eberhard Richter, Hans Blumenberg, Leszek Kołakowski).	
WYKŁAD TRZECI	85
Pierwsza próba zdefiniowania „mitu”; zależność każdej definicji od teorii. Mit jako uwierzytelnienie (jako legitymizacja) praktyk społecznych lub kulturowych. Rozróżnienie kultu i mitu oraz romantyczne źródła tego rozróżnienia. Friedrich Creuzer, Johann Jakob Bachofen, Friedrich Nietzsche.	
WYKŁAD CZWARTY	125
Druga próba zdefiniowania „mitu”. Funkcja znaku i symbolizm. Opcja syntetyczna mitu i jej krytyka ze strony oświecenia (umysłu analitycznego).	

WYKŁAD PIĄTY 145
 Herderowska rehabilitacja mitu. Polemika Johanna Gottfrieda Herdera z Christianem Adolphem Klotzem w eseju *O nowszym użyciu mitologii*. Herder i jego współcześni. Próby ustanowienia nowej mitologii przez nawiązanie do mitologii eddyjskiej. Własny pomysł Herdera na „nową mitologię” w dialogu *Iduna*.

WYKŁAD SZÓSTY 183
 Kontynuatorzy Herdera we wczesnym romantyzmie. Projekt „Nowej Mitologii” w *Najstarszym programie systemu niemieckiego idealizmu*. Krytyka państwa jako fundament „Nowej Mitologii”: wspólnoty państwowe w „służbie idei” i społeczeństwa funkcjonujące bez idei. Rozróżnienie mechanizmu i organizmu. Jego fundament u Immanuela Kanta. Jego historia od Thomasa Hobbesa po Johanna Gottlieba Fichtego. Romantyczne utożsamienie państwa burżuazyjnego z maszyną. Paralele z punktem wyjścia Teorii Krytycznej.

WYKŁAD SIÓDMY 225
 Romantyczna idea Nowej Mitologii (Gotthold Ephraim Lessing, Novalis, Friedrich Schlegel, Friedrich Schelling, Karl Marx, Franz von Baader). Konieczność odrodzenia „powszechnej symboliki”. Mitologia, poezja, utopia polityczna. Mit i „powszechna komunikowalność” („opinia publiczna”).

WYKŁAD ÓSMY 259
 Polityzacja romantycznej idei Nowej Mitologii we francuskim wczesnym socjalizmie i u Ryszarda Wagnera. Nawiązanie Jeana-Paula Sartre’a do postulatu związku między sztuką a opinią publiczną. Symbolizm *L’art-pour-l’art* jako rodzaj mitologii artystycznej (Stéphane Mallarmé).

WYKŁAD DZIEWIĄTY 293
 Religia ezoteryczna (misteryjna) i egzoteryczna (objawiona). Dionizos jako temat misteriów i jako objawiciel. *Eleusis* Georga Hegla. Chrystus jako „ostatni bóg” (Schelling). „Królestwo Boże”. Początek

interpretacji elegii Friedricha Hölderlina *Chleb i wino*. Kto jest „nadchodzącym bogiem”? Romantyczna recepcja mitów dionizyjskich. Dionizos jako bóg wspólnotowy.

WYKŁAD DZIESIĄTY 341

Enharmoniczne przemieszanie Dionizosa i Chrystusa u Hölderlina, w romantyzmie i w antyku.

WYKŁAD JEDENASTY 367

Dalsze (antyczne i romantyczne) świadectwa utożsamienia Chrystusa i Dionizosa. Tradycja orficzna trzech Dionizosów. Boskie dziecię w żłobku jako syn Demeter albo Marii. Ostatnia wieczerza i omofagia. „Filozofia mitologii” i „objawienia”. Johann Arnold Kanne, Friedrich Creuzer i inni o misteriach i chrześcijaństwie. Antyczne i nowsze oczekiwanie zbawienia. „Nadchodzący bóg” i jego wciąż jeszcze przyszłe ponowne narodziny. Powierzona społeczeństwu burżuazyjnemu misja ułatwienia bogu przyjścia i skrócenia jego drogi.

Bibliografia polskich przekładów 425

Indeks osób 427

Od tłumacza 433